

Finanstilsynet
Århusgade 110
2100 København Ø

Sendt til governance@ftnet.dk

**FINANS
DANMARK**

Evaluering af gældende regler og praksis på fit & proper-området er nødvendigt, før der laves ny regulering

Hørings svar

Resumé

3. juli 2017

Dok. nr. 570979-v1

Finanstilsynet har offentliggjort et diskussionspapir om fit & proper-reglerne i gode tider.

Finans Danmark er enig i, at det er et meget vigtigt emne. For det har stor betydning både for virksomhederne og samfundet i øvrigt at sikre, at de finansielle virksomheder drives bedst muligt.

I kølvandet på finanskrisen er der taget en lang række initiativer både nationalt og internationalt for at adressere de problemer, som finanskrisen kastede lys over. Finans Danmark mener, at effekterne af disse initiativer – hvoraf nogle har været i kraft i mindre end et år – bør evalueres, før der træffes beslutning om nye initiativer. Det hænger også godt sammen med det arbejde, regeringen har sat i gang om eftersyn af den finansielle regulering med henblik på at afdække, hvorvidt der i den finansielle regulering er en fornuftig balance mellem de administrative byrder og de samfundsmæssige gevinster.

Finans Danmark skal i øvrigt understrege vigtigheden af, at initiativer på området skal have fokus på fagligheden hos ledelsesmedlemmerne. Ansvar for den egentlige ledelse og drift af institutterne skal forblive i virksomhederne, mens tilsynet varetages af Finanstilsynet. De initiativer, der vedtages, bør iagttage det grundprincip.

Diskussionspapir om fit & proper-reglerne i gode tider af 22. maj 2017

Finanstilsynet har den 22. maj 2017 offentliggjort et diskussionspapir som opfølgning på tilsynets konference i november 2016 om fit & proper-reglerne i gode tider. Formålet er at rejse en debat om, hvordan Finanstilsynet skal tilrettelægge tilsynet med fit & proper-reglerne fremadrettet.

Diskussionspapiret er inddelt i en række emner, som Finans Danmark vil forholde sig til enkeltvis nedenfor. Diskussionspapiret giver dog anledning til nogle generelle bemærkninger.

Der er tale om et særdeles vigtigt emne. Det er således både i samfundets og virksomhedernes egen interesse at sikre, at de finansielle virksomheder drives bedst muligt. Finanstilsynet skriver, at det er erfaringerne fra den seneste finanskrise med bestyrelsessvigt og manglede kompetencer hos ledelserne, der var baggrunden for konferencen i november 2016 og nu diskussionspapiret. Finanstilsynet nævner, at der er taget en række initiativer med henblik på at sikre stærkere corporate governance, men at Danmark håndterer disse krav anderledes og til dels mindre indgribende end i en række nabolande og i forhold til internationale vejledninger.

Finans Danmark er ikke bekendt med, at der – efter at der for alvor er kommet fokus på ledelsen af bankerne – har været rejst sager om bestyrelsessvigt og manglende kompetencer hos ledelserne. Og da der allerede er vedtaget meget regulering på området, herunder blandt andet ledelsesbekendtgørelsen i 2011, selvevalueringer og krav til bestyrelserne i 2012 samt en række governancekrav som følge af CRD IV, har Finans Danmark vanskeligt ved at se, at der på nuværende tidspunkt er behov for yderligere.

Finans Danmark støtter naturligvis ambitionen om, at de danske finansielle virksomheder skal ledes bedst muligt, og Finans Danmark har også forholdt sig positivt i forhold til den regulering, der er vedtaget, herunder blandt andet kravet om grundkursus for bestyrelsesmedlemmer, som blev indført fra 1. januar 2017. Men samtidig skal man også være opmærksom på, at en række af initiativerne på governanceområdet er så nye, at effekterne endnu ikke har vist sig i praksis. Effekterne bør evalueres, inden der iværksættes yderligere reguleringsmæssige initiativer.

Finans Danmark skal i den forbindelse erindre om initiativet om eftersyn af den finansielle regulering, der følger af regeringsgrundlaget, og som har til formål at afdække, hvorvidt der i den finansielle regulering er en fornuftig balance mellem de administrative byrder og de samfundsmæssige gevinster.

Finans Danmark skal samtidig opfordre til, at de endelige retningslinjer på området fra EBA og ESMA afventes, så der sikres overensstemmelse, og overimplementering undgås.

Endelig skal Finans Danmark understrege vigtigheden af, at man ikke i ønsket om at sikre betryggende ledelse af de finansielle virksomheder fastsætter regulering, der griber ind i den egentlige ledelse af virksomhederne. Det er bestyrelsen og direktionens ansvar at lede og drive virksomhederne, og det er Finanstilsynets opgave at føre tilsyn. Finans Danmark finder det væsentligt at holde fast i dette grundprincip.

Kompetencer i ledelsen

Finans Danmark støtter det øgede fokus, der er kommet på direktions- og bestyrelsesmedlemmers faglige kompetencer. I forbindelse med arbejdet med grundkursus for bestyrelsesmedlemmer blev der også i kommissoriet lagt vægt på, at kurset skulle fokusere på faglige kompetencer, mens der ikke indgår krav om undervisning vedrørende bestyrelsesmedlemmernes personlige kompetencer.

Finans Danmark lægger stor vægt på, at der sondres mellem faglige og personlige kompetencer. I forhold til faglige kompetencer kan der opstilles læringsmål mv., mens de personlige kompetencer i højere grad er subjektive og en del af den rekrutteringsproces, der sker i virksomheden. Dette bør der ikke ske regulering af.

Derudover er der mange andre væsentlige kompetencefelter end de faglige og personlige kompetencer, som medlemmer af ledelsen bør besidde – herunder blandt andet et "generalistblik". I de virksomheder, der har et nomineringsudvalg, er det én af dette udvalgs opgaver at afdække alle relevante kompetencer hos medlemmer af og kandidater til bestyrelsen. Denne opgave var i øvrigt også en af baggrundene for at etablere nomineringsudvalget.

Kravet om grundkursus for bestyrelsesmedlemmer trådte i kraft 1. januar 2017, og Finans Danmark mener, at man bør afvente effekten af dette krav, før der i øvrigt overvejes nye initiativer på området.

Såfremt Finanstilsynet vurderer, at en virksomhed er udfordret i forhold til kompetencer i ledelsen, har Finanstilsynet allerede med de nugældende regler mulighed for at tage en dialog med bestyrelsesformanden, formændene for de forskellige bestyrelsesudvalg samt relevante fagansvarlige ledere.

Kortlægning af kompetencer og ansvar

Kortlægning af kompetencer og ansvar er allerede i dag en vigtig forudsætning for det løbende arbejde i nomineringsudvalgene (i de virksomheder, der har et sådant) og ledelserne i øvrigt. Men selvom man kortlægger individuelle kompetencer, er det afgørende at fastholde det grundlæggende princip om, at en bestyrelse fungerer som et kollektivt organ, hvor medlemmerne *tilsammen* skal besidde de nødvendige kompetencer til at drive virksomheden forsvarligt. De enkelte medlemmer skal således ikke bære et individuelt ansvar for enkeltområder, selvom de besidder særlige kompetencer på det pågældende område.

Selvevaluering er i øvrigt et vigtigt værktøj for virksomhederne i forbindelse med kortlægning af kompetencer, og Finanstilsynet har tidligere udstedt retningslinjer for, hvilke forhold bestyrelserne som minimum bør forholde sig til i evalueringen af deres viden og erfaring og disses sammenhæng med virksomhedens forretningsmodel. For at sikre de bedste og mest retvisende evalueringer bør de individuelle evalueringer fastholdes som et internt værktøj til virksomhedens eget brug – også henset til, at nødvendige kompetencer både fagligt og personligt vil afhænge af den konkrete virksomhed og ledelsens sammensætning i øvrigt. De overordnede konklusioner af evalueringerne vil derimod kunne anvendes af Finanstilsynet som led i tilsynsvirksomheden.

Anvendelse af interviews i forbindelse med fit & proper-vurderinger

Finans Danmark anerkender vigtigheden af grundige fit & proper-vurderinger, og vi mener, at den proces, der er i dag, giver Finanstilsynet mulighed for at efterprøve de objektive krav, der stilles i henhold til lov om finansiel virksomhed. Finans Danmark stiller samtidig spørgsmålstejn ved, hvilke forhold tilsynet mener, at interviews kan afdække, og som ikke kan afdækkes efter den nuværende fremgangsmåde. Det synes at være forhold af mere subjektiv og personlig karakter – forhold som efter Finans Danmarks vurdering rettelig bør indgå i virksomhedernes rekrutteringsproces. De personlige kompetencer kan ikke stilles på formel, og det bør være den enkelte virksomheds beslutning, hvilke personlige kompetencer de enkelte ledelsesmedlemmer bør besidde, da dette også vil afhænge meget af den enkelte virksomheds øvrige forhold, herunder virksomhedens kultur og holdninger.

Man skal endvidere være opmærksom på, at interviews som led i fit & proper-vurderingerne vil være ressourcetrækkende. Det vil dels forlænge godkendelsesprocessen, ligesom det vil stille særlige krav til de medarbejdere, der skal gennemføre interviewsene, afhængig af, hvilke forhold Finanstilsynet ønsker belyst. Brug af interviews gør alt andet lige vurderingerne mere subjektive, og det bringer Finanstilsynet meget tæt på rekrutteringsprocessen. Dette kan give udfordringer, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt at rejse sager i forhold til de pågældende personer.

Betinget fit & proper-godkendelse

Finans Danmark ser en række udfordringer ved betingede godkendelser. De ledelsesmedlemmer, der rekrutteres, bør besidde de nødvendige kvalifikationer – om ikke andet, så når de har gennemført grundkurset for bestyrelsesmedlemmer. Hvis der opereres med betingede godkendelser, kan der stilles spørgsmålstejn ved ansvarsfordelingen i en bestyrelse, hvor der både er betingede og fuldt ud godkendte medlemmer, ligesom det er vigtigt for en virksomhed at have vished om, at ledelsen er endeligt fastlagt.

Praktisk fit & proper-tilsyn som led i det løbende tilsyn

Finanstilsynet har allerede i dag adgang til alle dokumenter vedrørende virksomhederne – herunder bestyrelsesmateriale og -protokol. Der stilles strenge krav til dokumentationen af bestyrelsesmøderne, og der er således allerede i dag fuld gennemsigtighed i forhold til ledelsen af virksomhederne.

Hvis Finanstilsynet deltager i bestyrelsesmøder i virksomhederne, rejser der sig en række meget principielle spørgsmål; herunder hvilken rolle tilsynet har på møderne, om tilsynsmedarbejderen har handlepligt, hvis medarbejderen vurderer, at bestyrelsen træffer en beslutning på forkert/ufuldstændigt grundlag eller i strid med regler eller politikker, hvordan man forholder sig til det efterfølgende ansvar, hvis noget går galt – kan en beslutning siges at være godkendt af Finanstilsynet, hvis tilsynets repræsentant har deltaget i mødet. Derudover vil deltagelse i et enkelt møde alene give et øjebliksbillede af, hvordan bestyrelsen fungerer. Hvis det, der ønskes observeret, er bestyrelsesmedlemmernes deltagelse på mødet, vil det jo ofte afhænge af de sager, der er på dagsordenen.

Finanstilsynet har netop til opgave at føre tilsyn med virksomhederne. Det er Finans Danmarks opfattelse, at tilsynet kommer alt for tæt på den egentlige drift af virksomhederne, hvis tilsynet skal deltage i bestyrelsesmøderne. Der er således en risiko for, at jo mere man involverer sig i driften af den enkelte virksomhed, jo vanskeligere bliver det at agere tilsynsmyndighed. Dette kan hverken være i virksomhedernes, Finanstilsynets eller samfundets interesse.

Fit & proper-vurdering af nøglepersoner

Der er indført krav om fit & proper-vurdering af nøglepersoner i SIFI-institutter som opfølgning på den politiske aftale om SIFI'er. Kravet gælder for nøglepersoner, der er ansat efter 1. januar 2017. Der var ikke i forbindelse med behandlingen af lovforslaget drøftelser om at udvide personkredsen til at omfatte nøglepersoner i ikke-SIFI-institutter. Fordi reglerne er så nye, er det endnu ikke muligt at sige noget om erfaringerne med de nye krav – herunder hvad effekten har været.

Det står dog klart, at der er tale om en omfattende proces for de medarbejdere, der bliver omfattet, ligesom det også er indgribende i forhold til de pågældendes familiemedlemmer, idet der gælder særlige regler for eksponeringer.

Finans Danmark mener derfor, at der ikke på nuværende tidspunkt er grundlag for at udvide kredsen af personer, der skal omfattes af fit & proper-vurderingerne.

Reaktioner og straf

Finans Danmark ser ikke noget behov for yderligere skærpelse af strafbestemmelserne. Finans Danmark henviser til det arbejde, der blev gennemført af Udvalget om bødesanktioner på det finansielle område, der afgav betænkning i juni 2016. Der var i den forbindelse omfattende drøftelser af behovet for skærpelse af straffene i lov om finansiel virksomhed, og det resulterede i en lovændring pr. 1. januar 2017, der har til formål at fastsætte et nyt bødeniveau.

Finans Danmark skal samtidig henvise til, at udgangspunktet i dansk ret ved valg af ansvarssubjekt i særlovgivningen er, at tiltalen rejses mod den juridiske person.

Corporate governance

Finans Danmark ser ikke på nuværende tidspunkt behov for øvrige initiativer på området og skal i den forbindelse henvise til den undersøgelse fra CBS, som også nævnes i diskussionspapirets afsnit 2.8. Undersøgelsen konkluderer, at virksomheder kan få svært ved at tiltrække de rette kandidater til bestyrelserne som følge af omfattende krav til bestyrelsesmedlemmerne.

Finans Danmark ser frem til at blive yderligere inddraget, såfremt Finanstilsynet overvejer at ændre gældende regler eller praksis i relation til fit & proper.

Med venlig hilsen

Helene V. Grønfeldt

Direkte: +45 3370 1060

Mail: hvg@fida.dk

